

28. 1. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Náhrada škody za řízení o správním deliktu

Čtvrtý senát Ústavního soudu ve svém rozhodnutí ze dne 21. prosince 2020 sp. zn. IV. ÚS 2841/19 rozhodoval o možné náhradě škody - nákladů obhajoby v případě, že řízení o správním deliktu bylo zastaveno. O co konkrétně šlo.

Proti stěžovateli, který je sportovním spolkem bylo městským úřadem - živnostenským úřadem vedeno řízení o správním deliktu, kterého se měl dopustit organizování zájezdů bez příslušného živnostenského povolení. Stěžovatel od počátku tvrdil, že tyto zájezdy nepořádal za účelem dosažení zisku. Přesto mu byla živnostenským úřadem opakovaně ukládána pokuta a tato rozhodnutí byla celkem třikrát zrušena krajským úřadem s odůvodněním, že je třeba se právě otázkou možného zisku zabývat. Až čtvrtým meritorním rozhodnutím živnostenského úřadu bylo řízení zastaveno z důvodu, že se stěžovateli nepodařilo prokázat jeho jednání za účelem dosažení zisku.

Stěžovatel se u okresního soudu domáhal náhrady škody - nákladů obhajoby podle zákona č. [82/1998](#) Sb. Okresní soud žalobu zamítl s odůvodněním, že právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím nevzniká účastníkovi řízení o správním deliktu, které bylo zastaveno z důvodu, že spáchání skutku, o němž se řízení vede, nebylo obviněnému ze správního deliktu prokázáno. Podle okresního soudu nebyla naplněna podmínka obsažená v § 8 odst. 1 zákona č. [82/1998](#) Sb., neboť ve správním řízení o správním deliktu nedošlo ke zrušení či změně pravomocného rozhodnutí správního orgánu pro jeho nezákonnost. Krajský soud napadeným rozsudkem potvrdil rozsudek okresního soudu, neboť skutková zjištění i právní posouzení okresního soudu považoval za správné.

Proti rozhodnutí krajského soudu podal stěžovatel ústavní stížnost, které Ústavní soud vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil. Pro stručnost uvádím pouze podstatu nálezu ÚS - právní větu: „Rozhodnutí, jímž bylo ve své podstatě rozhodnuto o nevině stěžovatele, a kterým byla de facto napravena předchozí pochybení správního orgánu, spočívající v opakovaně nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci, nelze klást k tíži stěžovatele, který nedostatečně zjištění předmětné rozhodné okolnosti namítal již od počátku řízení. Za období od zahájení správního řízení o správních deliktech by tedy stěžovateli měla být přiznána náhrada škody v podobě náhrady nákladů obhajoby, které mu v příčinné souvislosti s vedením řízení o správních deliktech vznikly, resp. náklady na právní zastoupení, které stěžovatel prokazatelně a nakonec i účelně vynaložil. Opačný postup znamená porušení čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.“

Pro dobré pochopení celého nálezu a jeho významu pro praxi doporučuji přečíst si celý nálezu, neboť každý případ je nutno posuzovat v konkrétních souvislostech. K tomu připojuji ještě jednu citaci z právě představeného nálezu: „Ústavní soud zdůrazňuje, že jeho shora uvedené závěry neznamenaají, že by každé zahájení řízení o správním deliktu, resp. přestupkové řízení či procesní postup správních orgánů v jeho průběhu, které by nevyústily v pravomocné meritorní rozhodnutí správních orgánů o projednávaném přestupku, bylo možné paušálně považovat za nesprávný úřední postup, resp. nezákonné rozhodnutí, zakládající bez dalšího odpovědnost státu za škodu podle zákona č. [82/1998](#) Sb. (nálezu sp. zn. II. ÚS 3005/14). V každém jednotlivém řízení je proto zapotřebí samostatně zkoumat, zda je možné daný postup považovat za nesprávný úřední postup, resp. nezákonné rozhodnutí, a tedy spojovat jej s případným uplatněním nároku na náhradu škody. Je vždy zapotřebí zkoumat jak daný postup příslušných orgánů veřejné moci v rámci konkrétního řízení, tak i

účelnost a přiměřenost vynaložených nákladů (nález sp. zn. II. ÚS 1099/2019).“

Úplné znění nálezu je k dispozici [zde](#).

JUDr. Tomáš Lichovník,
soudce Ústavního soudu

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)
- [Klientská zóna Jenda – právní účinky činění podání a doručování písemností](#)